

**Analiza gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Chelmża za
2019 r.**

Chelmża 2020

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna i cel sporządzenia analizy

Podstawą prawną niniejszej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chełmża jest art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1439 z późn.zm.) dalej ustawa, nakładający na gminy obowiązek sporządzenia dokumentu corocznie, do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Zgodnie z powyższym przepisem opracowanie powinno w szczególności objąć:

- analizę możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- analizę potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- analizę kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, wobec których gmina wydała decyzję zobowiązującą do uiszczenia opłaty za odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych (w sytuacji, o której mowa w art. 6 ustawy);
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej (art. 9tb ust. 3 ustawy) .

Należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 r. poz. 1150) termin składania rocznych sprawozdań za rok 2019 r. składanych przez:

- podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- podmioty zbierające odpady komunalne,

został przesunięty do dnia 30 czerwca 2020 r.

Jednakże kolejna ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2 (Dz.U. 2020 r., poz. 875 z późn. zm.) w art. 7 przesunęła termin składania powyższych sprawozdań do dnia 31 października 2020 r.

W związku z powyższym sporządzenie analizy w ustawowym terminie było niemożliwe ponieważ Gmina nie dysponowała wszystkimi danymi, dotyczącymi masy odpadów wytworzonych i zagospodarowanych na terenie gminy w roku 2019 r.

Sporządzając niniejszy dokument wykorzystano następujące źródła:

- Sprawozdanie roczne Wójta Gminy Chełmża z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2019 (przekazanego Marszałkowi województwa Kujawsko -Pomorskiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy za pośrednictwem bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami - BDO);,
- Sprawozdania rocznego z zakresu gospodarowania odpadami komunalnym przekazywane przez przedsiębiorcę świadczącego usługę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych za rok 2019 (przekazanego za pośrednictwem bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami - BDO);
- Sprawozdania miesięczne firmy wywozowej obsługującej Gminę Chełmża, obejmujące informacje o masie odebranych i przekazanych do zagospodarowania odpadów komunalnych wraz z kosztami poniesionymi na wykonanie usługi w okresie od 01.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r.;
- Sprawozdanie roczne podmiotu prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych za rok 2019 (przekazanego za pośrednictwem bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami - BDO);
- Sprawozdania podmiotów zbierających odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za rok 2019 (tzw. punkty skupu surowców - przekazanego za pośrednictwem bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami - BDO);
- Informacje własne będące w posiadaniu Gminy Chełmża.

2. Liczba mieszkańców gminy na tle masy wytworzonych odpadów w 2019 r.

Gmina Chełmża jest gminą wiejską, zajmującą powierzchnię 179 km². Pod względem administracyjnym Gmina Chełmża położona jest w centralnej części województwa kujawsko-pomorskiego w odległości ok. 20 km na północ od m. Torunia i ok. 40 km na wschód od m. Bydgoszcz. Gmina graniczy z następującymi gminami: Papowo Biskupie, Lisewo, Płużnica, Wąbrzeźno, Kowalewo Pomorskie, Łysomice, Łubianka, Unisław i Kijewo Królewskie. System osadniczy Gminy stanowi 28 miejscowości sołeckich, w skład, których wchodzi 33 wsie.

Na potrzeby niniejszej analizy przez liczbę mieszkańców Gminy w danym roku rozumie się liczbę osób zameldowanych na pobyt stały, zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia.

Liczba mieszkańców gminy Chełmża w roku 2019 wynosiła 9 649, natomiast liczba mieszkańców wynikająca z przedłożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w analizowanym roku wynosiła 8 404 (według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.).

Na potrzeby niniejszej analizy przyjęto, że ilość wytworzonych odpadów komunalnych jest tożsama z masą odpadów komunalnych i odebranych i zebranych z terenu Gminy w 2019 r. Ilość wytworzonych odpadów komunalnych w roku 2019 r. wyniosła 2 389,04 Mg.

2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z uchwałą XXXII/546/17 Sejmiku Województwa Kujawsko Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028”, Gmina Chełmża należy do regionu wschodniego tzw. Regionu II. Znajdują się tu cztery instalacje o statusie regionalnej instalacji, tj.:

- Osnowo II (sortownia, instalacja do kompostowania oraz stabilizacji frakcji biodegradowalnej), Osnowo I (w zakresie składowania) których zarządcą jest Zakład Usług Miejskich ZUM Sp. z o.o. w Chełmnie, ul. Przemysłowa 8, 86-200 Chełmno,
- Niedźwiedź (sortownia, kompostowania odpadów zielonych, składowisko, planowana instalacja do przetwarzania odpadów biodegradowalnych) której zarządcą jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych, ul. Matejki 13, 87-200 Wąbrzeźno,
- Puszcza Miejska (mechaniczno – biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych, przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów, sortownia odpadów komunalnych), której zarządcą jest Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Rypin” Sp. z o.o. , Puszcza Miejska 24, 87-500 Puszcza Miejska,
- Lipno (mechaniczno – biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych, przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów, sortownia odpadów komunalnych), której zarządcą jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Lipnie Sp. z o.o., ul. Kard. Wyszyńskiego 47, 87-600 Lipno

Moce przerobowe tych instalacji określono w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, uwzględniając planowane inwestycje, które w zupełności zabezpieczają potrzeby regionu. Dlatego też nie zachodzi konieczność działań inwestycyjnych ze strony Gminy Chełmża w zakresie budowy instalacji do zagospodarowania odpadów.

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Nie stwierdzono konieczności działań inwestycyjnych ze strony Gminy Chełmża związanych z rozbudową i utrzymaniem systemu odbioru i zagospodarowania odpadów. Gmina nie przyjęła na siebie obowiązku wyposażania nieruchomości w pojemniki i worki do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Obowiązek ten został przeniesiony na właścicieli nieruchomości (§ 11 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Chełmża przyjęty uchwałą Nr XXIII/143/20 Rady Gminy Chełmża z dnia 28 stycznia 2020 r. Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. z 2020 r. poz.706).

Zadaniem, które mogłoby wymagać nakładów finansowych ze strony gminy jest obowiązek utworzenia punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych wynikający z art. 3 ust.2 pkt.6 ustawy. Organizacja i wyposażenie punktu wiąże się z wydatkiem kilkuset tysięcy złotych (utwardzenie powierzchni, ogrodzenie, oświetlenie). Jednakże na terenie Gminy Chełmża obowiązek ten został przeniesiony na odbiorcę odpadów komunalnych. W pełni wyposażony Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) funkcjonuje na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmży przy ul. Toruńskiej

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami w roku 2020 r. wynikają wyłącznie z potrzeby doskonalenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gminy Chełmża, przede wszystkim w sferze selektywnego zbierania odpadów, prawidłowej segregacji odpadów.

4. Koszty poniesione w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, koszty funkcjonowania systemu.

W dniu 27 grudnia 2017 r. zawarto umowę z Zakładem Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. z siedzibą w Chełmży na okres od 02 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r. Umową objęte zostało zadanie polegające na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie gminy Chełmża, w sposób zapewniający osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz zadanie polegające na realizacji usługi związanej z utworzeniem, utrzymaniem i obsługą Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla Gminy Chełmża.

Wynagrodzenie wykonawcy jest ryczałtowe i wynosi:

- za odbiór i zagospodarowanie odpadów 50.600,16 zł brutto miesięcznie

- za zbiórkę odpadów i obsługę PSZOK 5.400,00 zł miesięcznie.

Roczny koszt obsługi systemu odbioru i zagospodarowania odpadów w 2019 r. wynosi 672.001,92 zł.

Na dzień 31.12.2019 r. na terenie gminy było 2 425 punktów odbioru odpadów.

Należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. wyniosły 873 627,00 zł. Na dzień 31.12.2019 r. wpłaty mieszkańców wyniosły 814 848,11 zł co stanowi 93 % wymaganych wpłat. Kwota wpłat zobowiązań (zaległości) w 2019 r. z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 36 286,59 zł.

Zaległości w opłatach na dzień 31.12.2019 r. wyniosły 237 693,45 zł (za okres od 2013 r.). Do dłużników wysłano 1 158 upomnień co kosztowało 9 843,00 zł i wystawiono tytuły wykonawcze na kwotę 93,50 zł.

Pozostała kwota z pobranych opłat od mieszkańców przeznaczona może być na pokrycie kosztów obsługi administracyjnej.

5. Liczba mieszkańców oraz liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Jak wynika z deklaracji złożonych w 2019 roku przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było łącznie 8 404 osoby, z czego:

- 7 793 osoby tj. 92,73 % deklarowało zbieranie odpadów w sposób selektywny;

- 611 osób tj. 7,27 % deklarowało zbieranie odpadów w sposób nieselektywny.

Jednym z istotnych problemów dotyczących ilości osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi jest fakt wykazywania w deklaracji przez właścicieli nieruchomości, niezgodnej ze stanem faktycznym ilości osób zamieszkujących.

Działania Gminy prowadzone są na bieżąco, w przypadku ujawnienia właściciela nieruchomości, który nie złożył deklaracji bądź złożył deklarację, ale dane w niej zawarte budzą wątpliwości. W 2019 r. nie przeprowadzono wyjaśniających postępowań administracyjnych.

6. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Chełmża w 2019 roku.

W 2019 r. z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych zebrano na terenie Gminy Chełmża łącznie 2 648,132 Mg wszystkich frakcji odpadów w tym:

- 1) 1742,6650 Mg odpadów z nieruchomości zamieszkałych, odebranych w ramach umowy zawartej pomiędzy Gmina Chełmża a Zakładem Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. z siedzibą w Chełmży
- 2) 105,135 Mg z nieruchomości niezamieszkałych, odebranych przez podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy Chełmż, w ramach indywidualnych umów cywilno-prawnych;
- 3) 541,24 Mg odpadów przyjętych do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych

7. Sposób zbierania odpadów komunalnych

Odpady komunalne na terenie gminy były zbierane w postaci zmieszanej i selektywnej. W skład odpadów zbieranych selektywnie wchodzi: makulatura, szkło, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe, metale i odpady biodegradowalne.

Obowiązują dwa systemy zbierania odpadów:

- system workowy (odpady selektywne);
- system pojemnikowy (odpady zmieszane i selektywne).

Na terenie Gminy Chełmża ze strumienia odpadów komunalnych wydzielane są również tzw. odpady problemowe w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, meble i odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte opony oraz zużyte baterie i akumulatory. Do przyjmowania tego rodzaju odpadów służy Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (zwany dalej PSZOK) zlokalizowany na terenie ZGK sp. z o.o. przy ul. Toruńskiej 1 w Chełmży.

8. Nieruchomości niezamieszkałe.

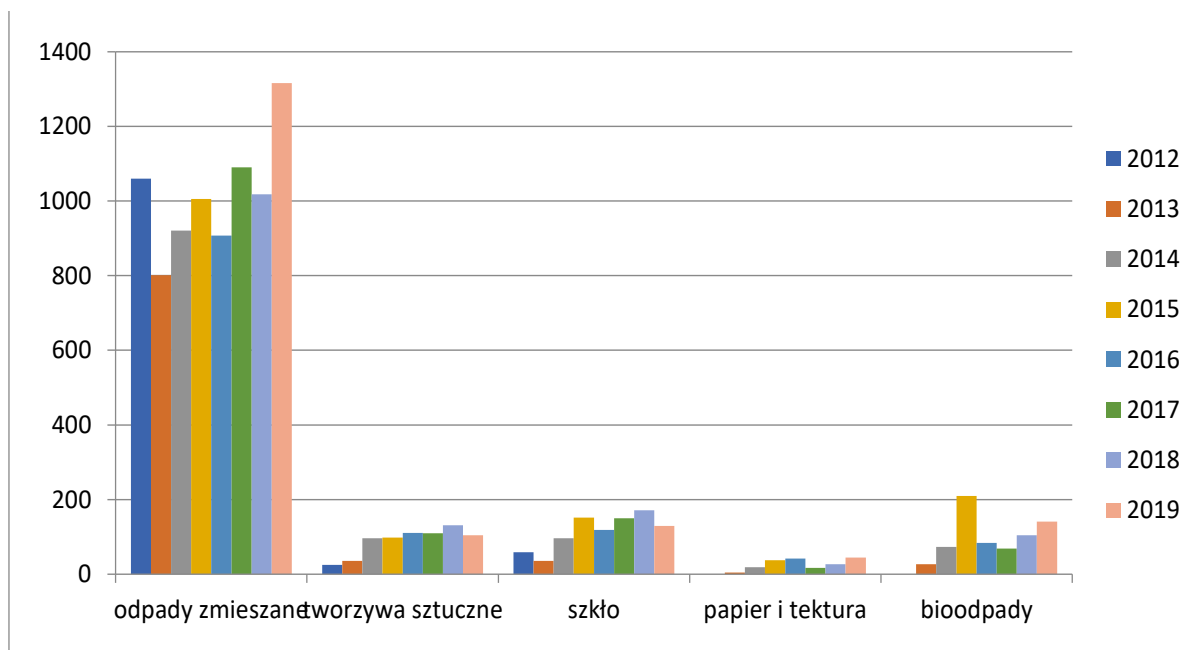
Właściciele nieruchomości niezamieszkałych, które nie zostały objęte gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, zobowiązani są do zawarcia indywidualnej umowy w przedmiocie korzystania z usług wywozu odpadów komunalnych.

9. Ilość i rodzaj odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Chełmża w 2019 r.

Ilość odpadów podano w niniejszej analizie na podstawie otrzymanych półrocznych sprawozdań od firm wywozowych, jakie w 2019 r. odbierały od właścicieli nieruchomości odpady komunalne oraz w oparciu o wyniki zbiórki odpadów w ramach prowadzonego PSZOK., a także na podstawie sprawozdań przekazanych od firm wywozowych obsługujących tereny niezamieszkałe.

Ilości i rodzaje odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Chelmża

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadu (Mg)
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	44,65
15 01 02	odpady z tworzyw sztucznych	103,09
15 01 07	opakowania ze szkła	129,12
16 01 03	zużyte opony	15,81
17 09 04	zmieszane odpady z budowy remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	540,94
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,01
20 01 23*	urządzenia zawierające freon	6,68
20 01 32	leki inne niż w 20 01 31*	0,09
20 01 35*	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)	12,21
20 01 36	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, i 20 01 35	8,95
20 02 01	odpady ulegające biodegradacji	140,84
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	70,70
20 03 01	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1315,86
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,09

Zestawienie odpadów zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych		
Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadu (Mg)
15 01 02	odpady z tworzyw sztucznych	6,36
16 01 03	zużyte opony	15,81
17 09 04	zmieszane odpady z budowy remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	411,66
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,01
20 01 23*	urządzenia zawierające freon	3,28
20 01 32	leki inne niż w 20 01 31*	0,09
20 01 34	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,09
20 01 35*	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)	5,75
20 01 36	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, i 20 01 35	3,97
20 02 01	odpady ulegające biodegradacji	40,240
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	53,980

9. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami wybranych frakcji odpadów komunalnych, osiągnięte przez Gminę Chelmża w 2019r.

9.1. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła.

		Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]								
		2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	wymagany	10	12	14	16	18	20	30	40	50
	osiągnięty	10,40	12,12	40,56	32,85	22,86	25,06	30,74	24,33	

9.2. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów innymi niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych .

		Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]								
		2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	wymagany	30	36	38	40	42	45	50	60	70
	osiągnięty	0	100	100	100	100	100	100	100	100

9.3. Poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Rok	2017	2018	2019	2020- do dnia 16 lipca
Pr (%)	45	40	40	35

Dla 2019 r. przedmiotowy poziom został określony na poziomie 40%. Poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania uznaje się za osiągnięty, jeżeli w roku rozliczeniowym jest równy bądź mniejszy niż dopuszczalne wartości wynikające z załącznika do cytowanego rozporządzenia.

Określony dopuszczalny poziom ograniczania wskazanej masy odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w Gminie Chełmża wyniósł 0% i nie został przekroczony.

10. Podsumowanie

Dokonując analizy gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chełmża w roku 2019 należy stwierdzić, że chociaż system funkcjonowania odpadami komunalnymi funkcjonował w sposób prawidłowy, to nie w pełni udało się osiągnąć Gminie wymagane przepisami prawa poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami wybranych frakcji odpadów komunalnych. W związku z powyższym, głównym zadaniem dla Gminy Chełmża jest realizacja zadań związanych z podnoszeniem świadomości mieszkańców gminy w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi celem osiągnięcia zwiększonych poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

Ponadto, przeprowadzone zostaną wzmożone kontrole poprawności segregacji odpadów na nieruchomościach, zarówno przez pracowników przedsiębiorstwa odbierającego odpady komunalne jak i pracowników Urzędu Gminy Chełmża.

Opracowała:
Agata Ojdowska